

MAATALOUS

Puchin alueella kasvaa omenaa ja vain omenaa

ITÄVALTA, PUCH (MT)

Leitnerin perheen omenatilalla maisemat ovat kuin sadusta. Jyrkillä vuorenrinteillä näkyy loputtomissa jonoissa puita, jotka notkuvat punaisten omenien painosta. Asuinrakennusten kuistit ja parvekkeet on koristettu ylitsepuvalla kukka-istutuksilla. Aurinko paistaa pilvettömältä taivaalta, ja syyskuun puolivälin läpötila hipoo kolmeakymmentä.

Kun **Martin Leitner** juniorilta kysytään, miksi hän valitsi tilan jatkamisen rahakkaampien töiden sijaan, hän vastaa ”miksi ei”? Valinta näyttää olleen itsestään selvä.

Leitnerit osaavat itsekin arvostaa upeita maisemiaan. Tilan omenakuohuviinin tuotemerkki on Garten Eden – Eedenin puutarha. ”Siksi, koska tämä alue on kuin paratiisi.”

Tällä viljelyä jatkaa moni muikin nuori. Martin Leitner nuorempi ei osaa sanoa viljelymaan myyntihintaa, sillä sitä ei myy kukaan.

Laadukkaan viljelymaan vuokra on tuhannen euron kuukaa hehtaarilta – jos sitä on saatavissa.

Poimijat Puolasta tai Sloveniasta

Puchin alueella Itävallan Steiermarkissa ei viljellä oikeastaan mitään muuta kuin omenaa. Sitä riittää silmänkantamattomiin.

Valtaosa tuottajista markkinoi hedelmät sellaisenaan syötäväksi. Leitnerit, isä ja poika, ovat poikkeus: he jalostavat viidenneksen sadostaan mehuiksi, kuohuviiniksi ja likööreiksi. Osuutta pyritään koko ajan kasvattamaan.

Tilalla on yhdeksän hehtaaria omenatarhoja, niistä neljä vuokraamalla. Hehtaarilla kasvaa 4 000–5 000 puuta.

Omenaviljelmät on suojattu verkoilla, sillä seudulla sataa usein rakeita.

Luomua, lasten omenaa, leivontaomenaa...

ITÄVALTA, WOLLSDORF (MT)

Suomalaiset valitsevat omenansa kaupassa lajikkeen perusteella, mutta itävaltalaisille on tarjolla muitakin valintakriteerejä.

Myynnissä on muun muassa pientä, erittäin sokeripitoista ja punaista ”lasten omenaa”. Luomulajike Topazin maku taas muistuttaa vanhoja, perinteisiä lajikkeita.

Itävaltalaiset rakastavat apfelstrudelia, leivonnaista, jossa lehdenuheksi kaaviloidun taikinan täytteeksi laitetaan omenaa ja rusinoita. Tähänkin tarkoitukseen on tarjolla oma omena, ”Fanny-tädin leivontaomena”. Se on isokoinen, joten leipoja selviää vähällä kuorimisella.

Nämä ovat esimerkkejä Itävallan suurimman omenan markkinointiyhtiön, Steirerfruchtin tuotteista.

Kova kasvu

Steirerfrucht syntyi vuonna 1990, kun viisi viljelijöiden omistamaa osuuskuntaa liittyi yhteen. Nyt yritys on yksityyseyssä omistuksessa.

Yritys on kasvanut vauhdikkaasti. Liikevaihto on tällä hetkellä 32 miljoonan euron luokkaa, toimitusjohtaja **Johann Scholler** kertoo. 15 prosenttia liikevaihdosta kertyy luomutuotteista, ja osuus on kovassa kasvussa.

Työntekijöitä on 90–150, vuodenajasta riippuen. Kiihvainta sesonkia yrityksessä eletään maaliskuuhuhtikuussa.

Yrityksen Wollsdorfissa sijaitsevassa tuotantolaitoksessa on toista sataa omenavarastoa, joiden koko vaihtelee 180:n ja 400 tonnin välillä. Varastot ovat täysin ilmatiiviitä, ja lämpötilan lisäksi niiden ilman happipitoisuutta säädelään.

Puut tuottavat Leitnerien mukaan satoa kolmannesta vuodesta yölöspäin. Ne uusitaan yleensä 15-vuotiaina. ”Sen jälkeen sadon laatu ja omenien koko heikkenevät”, isä-Leitner kertoo.

Luomuviljelyyn tilalla ei aiotu siirtyä. Syynä on rinteiden jyrkkyys: koska luomussa ei saa käyttää rikkakasvien torjunta-aineita, maa olisi pidettävä mulloksella, jolloin se huuhtoutuisi rinteiltä alas.

Korjuuaikaan eli juuri nyt tilalla on töissä neljä poimijaa, muuten isä- ja poika-Martin sekä heidän vaimonsa hoitavat tilaa nelistään.

Poimijat tulevat yleensä Puolasta, Sloveniasta tai Unkarista. Itävaltalaisia poimitatyö ei kiinnosta.

Kuohuviini tilan ylpeys

Omenakuohuviini on Leitnerien tilan ylpeys – ja mainiolta se maistuuakin!

Kuohuviinin valmistus aloitetaan puristamalla omenoista mehu ja valmistamalla siitä siideriä. Siideri käy terästankeissa vuoden.

Sen jälkeen siideri siirretään kuohuviinipulloihin, joissa se käy läpi samanlaisen käymisprosessin kuin rypälekuohuviini.

Omenasta tehdään tilalla myös erilaisia mehuja.

Omenatarhan laidalla kasvaa ruusupensaita, pihlajaa ja aroniaa. Ne eivät ole koristeita vaan hyötykasveja nekin. Tilalla tuotetaan myös pieniä määriä ruusun- ja pihlajanmarjaviiniä sekä erilaisia liköörejä. Liköörin mausteena voi olla esimerkiksi seljanmarjaa tai kirsikkaa.

SATU LEHTONEN

Leitnerien nettisivut löytyvät osoitteesta www.niglbauer.at

Sato on poimintakypsää.

Poika-Martin Leitner aikoo lisätä jatkojalostusta tilalla.

Viljan hinta vajoaa edelleen

Viljan hintaralli alapäin jatkuu edelleen. Viikossa pudotusta on pahimmillaan tullut 10–13 euroa tonnilta.

Viljanostajien hintanoteeraukset ovat synkkää luettavaa. Jo muutaman viikon jatkunut syöskykierre jatkuu edelleen.

Esimerkiksi Raisio on pudottanut rehuohran hintansa syyskuuden avauksesta, 165 eurosta tonnilta, vastaanottoaikasta riippuen jo 120–148 euroon. Rehukaura on vajonnut alun 148 eurosta 120–130 euroon tonnilta.

Rypsiä Raisio maksoi elokuun puolivälissä 385 euroa tonnilla, nyt enää 351. Viime viikkoon verrattuna hinta on 13 euroa alempi.

Rukiin ja myllyvehnän hinnat eivät ole laskeneet puutikauden aikana yhtä paljon. Merkillä pantavaa on nyt rehu- ja myllylaatuisten vehnän iso ero: Raisio maksaa myllyvehnää 188 euroa tonnilta, rehuvehnää 120–150 euroa.

Mallasohran hintaa Raisio pudotti viime viikosta kahdeksalla eurolla.

Myös Agrimarketin ja Suomen Rehun rehuviljan hinnat ovat tulleet alas ropisten. Kaurasta maksettiin perjantaina 10 euroa vähemmän tonnilla kuin viikkoa aiemmin. Rehuohran hintaa oli viikossa laskettu kuusi euroa.

Altia pudotti ohran hintaa viime viikosta kymmenellä eurolla.

Kesko pudotti ohran ja kauran hintaa viientisatamissa kahdeksan euroa.

Avena on pudottanut kauran hintoja viikossa jopa 13 euroa tonnilla ja ohran 7–8 euroa.

Osa taulukon hinnoista on viikkohintoja, osa päivän hintoja. Esimerkiksi Agrimarketin ja Avenan hinnat ovat viime perjantailta. Päivän hintatilanteen näkee varmimmin ostajien nettisivuilta.

Maitojauheskandaali leviää

Hongkongista on löytynyt sairastapaus, jonka jäljet johtavat saastuneeseen kiinalaiseen maitojauheeseen. Hongkongin terveysturvaviranomaisten mukaan 3-vuotias pikkutyttö kärsi muuallavälittämättä juutuuaan myrkyllisestä jauheesta tehtyä maitoa.

Kiina on vetänyt markkinoilta toistaiseksi 22 yrityksen valmistamia maitojauheita, joista on löytynyt verveydelle vahingollista melamiinia.

Skandaalin taustat ovat edelleen epäselvät. Eniten epäilyt kohdistuvat maatioilto maitoa ostavien välittäjiin, jotka myyvät maidon edelleen meijereihin. Heidän epäillään lisäävän maitoon vettä ja sen jälkeen tyyppipitoista melamiinia nostakseen

Viljojen ostohintoja euroa/tonni
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä		Luomuohra	
AgriMarket	186	Avena/Seinäjoki, Turenki	250
- Lahti	181	Rehukaura	
- Naantali	185	AgriMarket	
Avena	190	- Loviisa, Rauma, Vaasa, Ylivieska	125
Fazer Mylly/Lahti	190	- Kuopio	117
Helsingin Mylly/Järvenpää	187	Avena	
Kesko/vientisatamissa	188	- Kotka, Rauma, Vaasa	125
Myllyn Paras	188	- Riihimäki	112
Raisio/Raisio	188	- muualla	115
Rehuvehnä		Helsingin Mylly/Järvenpää	150
Raisio	150	Kesko/vientisatamissa	132
- Ylivieska	139	Raisio	
- Raisio	120	- Ylivieska	130
- Anjalankoski	142	- Raisio	120
Suomen Rehu	137	Suomen Rehu	
- Seinäjoki	120	- Turku	122
- Turku	120	- Seinäjoki, Kotka	125
- Kotka	120	Suurimokaura	
Luomuvehnä		Raisio/Nokia	145
Avena/Turenki	370	Myllyn Paras	150
Fazer Mylly/Lahti	380	Luomukaura	
Helsingin Mylly/Järvenpää	380	AgriMarket/Rauma	255
Pohjolan Luomu	370	Avena/Seinäjoki, Turenki, Ylivieska	240
Ohra		Helsingin Mylly/Järvenpää	260
AgriMarket/Seinäjoki	133	Pohjolan Luomu	265
Altia/Koskenkorva	133	Ruis	
Avena	135	Avena	180
- Ylivieska	124	Fazer Mylly/Lahti	195
- lisaalmi, Kuopio	122	Helsingin Mylly/Järvenpää	200
- Naantali	119	Myllyn Paras	195
- Kokemäki	112	Raisio/Nokia	195
- Riihimäki	117	Luomuruus	
- muualla	150	Avena	
Helsingin Mylly/Järvenpää	120	- Seinäjoki, Ylivieska	330
Kesko/vientisatamissa	120	- Turenki	340
Myllyn Paras	170	Fazer Mylly/Lahti	380
Raisio	148	Helsingin Mylly/Järvenpää	380
- Ylivieska	130	Pohjolan Luomu	370
- Raisio	120	Kevätrypsi ja -rapsi	
- Anjalankoski	129	Mildola	351
Suomen Rehu	119	Raisio/Raisio	351
- Turku	153	Avena/Kirkkonummi, Raisio	348
- Kotka			
Suomen Sokeri/Jokioinen			
- entsyymiohra			
Mallasohra			
Raisio/Raisio	180		

Lähteet: ostajien nettisivut

tehtävissä laatuvähennyksissä ja hyvityksissä on isoakin yrityskohtaisia eroja.

Nämä kaikki tekijät kannattaa selvittää, kun etsii parasta mak-sajaa. Hinta tilalla on se, joka ratkaisee, eikä se näy oheisesta taulukosta.

SATU LEHTONEN

Viisi sitten keväällä 2007 USA:ta ravisteli laaja melamiiniskandaali, joka aiheutti kiinalaisista koiran- ja kissanruuista löytyneestä melamiinista. Myrkyllisen muonan epäiltiin silloin tappaneen yli tuhat kissaa ja koiraa.

PIRJO JOENSUU

Ympäristö- ja lfa-tuki tilille lähipäivinä

Syksyn ensimmäiset tukimaksukset ovat lähenteen hyvin käyntiin, maaseutuvirasto Mavi tiedottaa.

Luonnonhaittakorvaukset ja ympäristötuet 24.9. maksetaan valtion tililtä 24.9. alkaen. Niiden odotetaan olevan viljelijöiden tileillä viikon 39 loppupuolella tai viikon 40 alkupuolella.

Toteutunut maksupäivä vaihtelee sen mukaan, missä pankkiryhmässä tuen saajan pankkitili on.

Valvonnassa olevien tilojen tuet maksetaan valvonnan päätyttyä.

Ensimmäisessä erässä maksetaan sekä luonnonhaittakorvauksen että ympäristötuen perus- ja lisätoimenpiteiden tuesta lähes 95 prosenttia.

Samaan aikaan maksetaan pienempänä tukieränä myös vuoden 2007 modulaation (tuen vähentäminen) lisämäärän palautukset.

SATU LEHTONEN

Reglonea voi käyttää öljyasveille

Evira on hyväksynyt Reglonen käytön rypsin, rapsin ja camelinan varstion hävittämiseen.

Reglonea on totuttu käyttämään lähinnä perunan varstion hävitykseen.

Reglone-käsitteily avulla voidaan helpottaa öljyasvien puuttia polttamalla kasvustossa oleva vihreä massa, varret ja rikkakasvit, pois. Käyttömäärä on 2–3 litraa/hehtaari plus

kiinnite. Ruiskutus tehdään 7–14 vuorokautta ennen puuttia.

Siemensadon pitää käsitteilyhetkellä olla mahdollisimman puhtikypsää, koska siemenissä oleva lehtivihreä jää käsitteilyhetken tasolle.

Reglonen tehoaine ei liiku kasvissa, joten sen pitää ostua poltettaviin kohteisiin. Reglone vaikuttaa noin viikossa.

SATU LEHTONEN

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Tanska laskee sianlihan hintaa

Tanska laskee alkavalle viikolle sianlihan hintaa 2,7 senttiä kilolta ja emakon hintaa 4 senttiä kilolta.

Pudotuksen jälkeen Danish Crownin kärkihinta lihasiasta on 1,44 euroa (10,70 tanskan kruunua) ja emakosta 1,30 euroa (9,70 tanskan kruunua).

Tähän asti tanskalaisurastamojen hinta on koko vuoden ajan ollut nouseva.

Elmia-näyttelyyn ei tule eläimiä

Elmia-maatalousnäyttely järjestetään lokakuun lopussa Jönköpingissä ilman eläimiä Etelä-Ruotsissa esiintyvän sinikielitaudin takia.

Näyttelyn johtaja Torbjörn Johnsen kertoo, että kansalliset kotieläinnäyttelyt on peruutettu.

Eläimiä näytetään näyttelyalueella vain kuvina ja videoina valkokankaan välityksellä. Johtaja uskoo, että kansalliset lypsykarja- ja lihakarjanäyttelyt voidaan järjestää myöhemmin vielä tänä vuonna.